

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123237628
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2025:5123237628.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina samosudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v spore žalobcu: A. B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXXX/XX, F., právne zastúpený JUDr. Kristína Mitrová Polková, Na priekope 174/13, Žilina, proti žalovanému: Slovenská republika – Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Račianska 71, Bratislava mestská časť Nové Mesto, IČO: 00 166 073, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 13.11.2023, domáhal voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo výške 50 tisíc eur s úrokom z omeškania a náhrady trov konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že v čase od 14.09.2020 do 03.03.2021 žalobca bol vo väzbe, ktorú od 17.09.2020 vykonával v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica. Počas výkonu väzby bol žalobca vystavený nesprávnemu úradnému postupu zo strany príslušníkov ZVJS, ktorým došlo k neoprávnenému zásahu do jeho ľudských práv a základných slobôd. Žalobca bol vystavený nesprávnemu úradnému postupu príslušníkov ZVJS pri predvádzaní na Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, dňa 14.012.2020 vo veci vedenej pod sp. zn. 1Tp/5/2020, dňa 03.03.2021 vo veci vedenej pod sp. zn. 13T/2/2021 a na Úrad špeciálnej prokuratúry GP SR dňa 17.02.2021 vo veci č. VII/1Gv 12/21/1000. V prípadoch predvádzania dňa 14.12.2020 a 03.03.2021 boli pri predvádzaní použité donucovacie prostriedky v zmysle § 31 ods. 1 písm. b), d) zákona č. 4/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Žalobca má zato, že neboli splnené žiadne zákonné podmienky použiť označené donucovacie prostriedky pri jeho predvádzaní a tiež nie je mu známe žiadne rozhodnutie riaditeľa ústavu alebo ním určeného pracovníka zboru, ktorým by bolo rozhodnuté o použití označených donucovacích prostriedkov pri jeho predvádzaní. Pri predvádzaní dňa 17.02.2021 boli použité donucovacie prostriedky, a to predvádzacie retiazky, putá a spútavací opasok v zmysle § 31 ods. 1 písm. b), d), e) zákona č. 4/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. V tomto prípade bol žalobca predvádzaný príslušníkmi zboru v počte cca 5 na trase Banská Bystrica – Pezinok, pričom donucovacie prostriedky boli použité počas celej cesty a boli použité sústavne aj cestou späť. Dôvod, pre ktorý boli použité v prítomnosti cca 5 príslušníkov zboru donucovacie prostriedky nebol žalobcovi oznámený, pričom predvádzaný bol sám. Postup príslušníkov ZVJS pri predvádzaní na Úrad špeciálnej prokuratúry GP SR ku konaniu o dohode o vine a treste spôsoboval u žalobcu zvýšenie stresu, depresie a zásadným spôsobom ovplyvnil jeho slobodnú vôľu a jeho racionálne uvažovanie pri stretnutí s prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry, ktoré skončilo uzatvorením falošnej dohody o vine a treste zo strany žalobcu. Okolnosti, za ktorých možno použiť donucovacie prostriedky sú špecifikované v § 31 ods. 2 označenej právnej normy, pričom v okolnostiach prípadu je žalobca presvedčený, že

neexistuje žiadne rozhodnutie riaditeľa ústavu alebo ním určeného pracovníka zboru, ktorým by bolo rozhodnuté v súlade so zákonom o použití označených donucovacích prostriedkov pri jeho predvádzaní. Používanie donucovacích prostriedkov, hlavne dňa 17.02.2021 bolo prejavom krutého neľudského ponižujúceho zaobchádzania a neoprávneným zásahom do ľudských práv a slobôd špecifikovaných v predchádzajúcej časti žaloby. V čase výkonu väzby bol žalobca trikrát podrobený osobnej prehliadke, a to pri predvedení do výkonu väzby, pri návrate z jedného predvádzania mimo priestorov väznice a v jednom prípade počas pobytu na cele. Osobné prehliadky spočívali v tom, že sa musel vyzliecť donaha v prítomnosti príslušníka ZVJS, spraviť drep a následne pri zohnutí mi kontrolovali príslušníci ZVJS análny otvor. Nikdy mu nebol vysvetlený dôvod tejto prehliadky. V jednom prípade popísaná prehliadka prebehla tak, že počas pobytu v cele a výzve príslušníkov ZVJS, ktorí v počte najmenej 5 osôb vošli do cely zamaskovaní v kuklách, žalobca musel opustiť celu a vo vedľajšej cele dostal pokyn vyzliecť sa donaha, spraviť drep a následne análny otvor vysunúť ku kontrole príslušníkom, ktorí mu navyiac v tomto prípade skontroloval aj holé päty. Znovu mu nikto nepovedal o dôvode kontroly a dôvode vyzliekania sa donaha. Žalobca si je vedomý toho, že vo väzbe sú do určitej miery obmedzené ľudské práva a základné slobody, to však neznamená, že ako väzeň má byť vystavený ponižujúcim úkonom, ktoré nie sú odôvodnené a vysvetlené žiadnym spôsobom a nemajú oporu v Ústave SR. Popísanými úkonmi bolo len zvyšované psychické násilie, ktoré negatívne ovplyvňovalo jeho kontrolu nad trestným stíhaním a vyústilo do psychických problémov, ktoré si vyžiadali intervenciu u väzenského psychiatra, pričom psychické problémy u žalobcu dodnes pretrvávajú a svedčí o tom i prebiehajúca liečba. Samotná väzba pohla len psychickým násilím v okolnostiach vytvorených orgánmi činnými v prípravnom konaní a súdmi, ktoré rozhodovali o žalobcovej väzbe. Počas výkonu väzby v čase zvyšujúcej sa spánkovej deprivácie, depresie, stresu, bol v nočných hodinách sústavne kontrolovaný s prerušovaním spánku, a to v takým spôsobom, že bolo otvorené tzv. pozorovacie okienko so škripavým zvukom, ktorý vytváral pohyb železa o železo a následným krátkym rozsvietením osvetlenia v cele. Asi od decembra 2020 tieto kontroly prebiehali v časovom intervale 15 – 30 minút celú noc, čo samozrejme zvyšovalo spánkovú depriváciu, depresiu, stres. Pobyt vo väzbe neznamená, že fyzická osoba ako väzeň, musí byť vystavený postupom, ktoré negatívne ovplyvňujú jeho psychický zdravotný stav a nemajú oporu v Ústave Slovenskej republiky. Psychický zdravotný stav v konečnom dôsledku viedol k strate kontroly nad jeho trestným stíhaním, k uzatvoreniu falošnej dohody o vine a treste v súvislosti s časťou skutkov, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie a v konečnom dôsledku k neprímeranému postupu aj v konaní pred súdom pri schvaľovaní dohody o vine a treste. Žalobca dňa 13.03.2023 v spojení s podaním 12.04.2023 podal návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a Ministerstvo spravodlivosti SR nevyhovelo návrhu, ktorú skutočnosť mu oznámilo písomne listom zo 07.09.2023 č. 13975/2023/141. Tiež dňa 01.06.2023 podal návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a tejto žiadosti nebolo vyhovené, ktorá skutočnosť bola písomne oznámená podaním z 30.10.2023 č. S-MSSR-005376/2023. Ďalším podaním 19.06.2023 podal návrh na prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a ministerstvo na návrh žalobcu nereagovalo. Žalobca identifikuje celkom tri konania, ktoré kvalifikuje ako nesprávny úradný postup, za ktorý nesie zodpovednosť štát s poukazom na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a ktorými bolo neoprávnené zasiahnuté do jeho ľudských práv a základných slobôd a z uvedeného dôvodu uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 eur spolu s príslušenstvom (úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 20.000 eur od 20.09.2023 do zaplatenia, úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 15.000 eur od 10.11.2023 eur do zaplatenia a úrok z omeškania 9,50 % ročne zo sumy 15.000 eur od 24.11.2023 do zaplatenia).

2. Žalovaný podaním zo dňa 24.01.2024 (č.l. 32) k náhrade nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená nesprávnym úradným postupom príslušníkov ZVJS pri predvádzaní dňa 14.12.2020, 03.03.2021 a 17.02.2021, nesprávnym úradným postupom príslušníkov ZVJS pri vykonávaní osobnej prehliadky, ako i nesprávnym úradným postupom príslušníkov ZVJS, ktorý mal spočívať po vykonávaní kontrol v nočných hodinách s prerušením spánku žiadal návrh zamietnuť. Nenamietal skutkový stav, že dňa 14.09.2020 bolo vyšetrovateľom NAKA, odbor Stred Banská Bystrica, voči žalobcovi vznesené obvinenie ČVS:B./NKA-ST2-2020 pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona a pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 17.09.2020 sp. zn. 1Tp/5/2020 v spojení s uznesením NS SR zo dňa 13.10.2020 sp. zn. 3Tost/42/2020 bol žalobca vzatý do väzby. O väzbe bolo rozhodované NS SR aj v konaní sp. zn. 4Tost/55/2020. V uvedenej

trestnej veci vedenej pod sp. zn. 13T/2/2021 žalobca dňa 17.02.2021 v postavení obvineného uzavrel s prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR dohodu o vine a treste vedenú pod sp. zn. VII/1Gv 12/21/1000-16, ktorá bola rozsudkom ŠTS dňa 03.03.2021 sp. zn. 13T/2/2021 schválená a rozsudok ŠTS zo dňa 03.03.2021 sp. zn. 13T/2/2021 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zákona a zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a ods. 2 Tr. zákona a v rovnaký deň bol vydaný príkaz na prepustenie žalobcu z väzby. Žalovaný poukázal na zákona č. 514/2003 Z. z., kedy pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobca si podanou žalobou uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s nesprávnym úradným postupom príslušníkov ZVJS. Vznik a výšku nemajetkovej ujmy odôvodňuje skutkovými okolnosťami, ku ktorým malo dôjsť v priebehu výkonu väzby. Žalobca namietala neopodstatnenosť použitia donucovacích prostriedkov pri jeho predvádzaní dňa 14.12.2020 vo veci 1Tp/5/2020, dňa 3.03.2021 vo veci 13T/2/2021 a dňa 17.02.2021 vo veci č. VII/1Gv12/21/1000 a takýto postup pri predvádzaní mu spôsobil zvýšenie stresu, depresie a zásadným spôsobom ovplyvnil slobodnú vôľu žalobcu pri uzatvorení falošnej dohody o vine a treste. Žalovaný má zato, že zo strany žalobcu nebol nijakým relevantným spôsobom preukázaný postup príslušníkov ZVJS v rozpore so zákonom. Použitie donucovacích prostriedkov bolo v súlade so zákonnými ustanoveniami zákona č. 4/2001 Z. z. ako aj internými predpismi Generálneho riaditeľa ZVJS. Všetky osobné prehliadky sa vykonali v súlade so zákonom a rozkazom ministra spravodlivosti č. 2/2014 a vykonanie namietaných osobných prehliadok ako ani spôsob ich výkonu nemožno považovať za nesprávny úradný postup príslušníkov ZVJS resp. ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica. Žalovaný k námietkam nesprávneho úradného postupu príslušníkov ZVJS, ktorý mal spočívať vo vykonávaní kontrol v nočných hodinách s prerušovaním spánku, uviedol, že dňa 11.01.2021 bol žalobca na návrh ústavného psychológa zaradený do zoznamu rizikových osôb, riziková skupina č. 1 s nasledovnými opatreniami: zvýšená pozornosť sledovať adaptáciu na podmienky výkonu väzby, kontrola minimálne jedenkrát za 60 minút. V uvedenom zozname bol žalobca zaradený až do prepustenia z výkonu väzby, t.j. do 03.03.2021. Vykonanie kontrol prebiehalo v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami (rozkaz generálneho riaditeľa ZVJS č. 22/2014 o režimovej činnosti, smernica č. ÚVV a ÚVTOS-smer5/21/2020), a teda nebol zo strany žalobcu nijakým relevantným spôsobom preukázaný postup príslušníkov ZVJS v rozpore so zákonom a ani žalobcom tvrdý časový interval vykonávaných kontrol. K preukázaniu nesprávneho úradného postupu ako kvalifikovaného titulu pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zo strany žalobcu nedošlo. Zo strany žalobcu nebol preukázaný nesprávny úradný postup príslušníkov ZVJS, a teda úvahy o tom, či žalobcovi nemajetková ujma vôbec vznikla, sú nadbytočné. Žalovaný považuje žalobcom uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy za v celom rozsahu nedôvodnú. V prípade žalobcu ide o osobu, ktorá sa priznala k spáchaniu trestnej činnosti a uzavrela dohodu o vine a treste, ktorá bola následne schválená súdom. Vzhľadom na vyššie uvedené má žalovaný zato, že k ďalšiemu postupu v tomto konaní bráni nepreukázanie kumulatívneho splnenia podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu.

3. Žalobca v doplnení podania zo dňa 14.02.2024 (čl. 49) uviedol, že vo veci vedenej pod sp. zn. 7C/83/2023 sa žalobca domáha žalobou doručenou súdu náhrady nemajetkovej ujmy za rozhodnutia o väzbe v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) zákona v znení neskorších predpisov pri aplikácii ust. § 6 ods. 4 a § 8 ods. 5 cit. zákona a z označenej veci vyplýva, že žalobca odôvodňuje uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a nejde o posudzovanie správnosti úradného postupu orgánov verejnej moci počas výkonu väzby žalobcu a len demonštruje vlastnú skúsenosť pri pozbavení osobnej slobody väzbou v 21. storočí v právnom štáte. V súvislosti s používaním donucovacích prostriedkov uviedol, že nezodpovedá skutočnosti tvrdenia žalovanej strany, podľa ktorého nie je dôvodná námietka žalobcu, že mu nie je známe žiadne rozhodnutie riaditeľa ústavu, ktorým bolo rozhodnuté o použití donucovacieho prostriedku, nakoľko žalobcovi nikto nikdy nezodpovedal použitie donucovacích prostriedkov, nemal žiaden prístup k denným rozkazom a žalobcovi nikdy nebolo sprístupnené žiadne rozhodnutie. V súvislosti s osobnými prehliadkami žalobca poukázal na početné predvádzanie na úkony trestného konania, pričom len v dvoch prípadoch bol podrobený osobnej prehliadke, a to pri nástupe do väzby a v druhom prípade pri predvádzaní na procesný úkon mimo väznicu. Ak tieto úkony mali oporu v zákone, tak potom žiadnu oporu v zákone nemá nevysvetlená osobná prehliadka na cele s vyzliekaním donaha a kontroly análneho otvoru a chodidiel sprevádzaného s rozhádzaním upraveného lôžka a skrine. Odopieranie nerušeného spánku nemá oporu v žiadnom právnom predpise a navyiac, na jeho žiadosť mu odmietli sprístupniť smernicu 5/21-2020. Stav, do ktorého žalobca dostala väzba, preukazujú záznamy o psychologických

službách, ktoré boli žalobcovi sprístupnené znovu na jeho žiadosť, pričom záznam z 11.01.2021 zjavne preukazuje poruchy zdravia žalobcu.

4. Žalobca písomným podaním zo dňa 16.12.2024 (čl. 75) poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12.12.2024 vo veci G. vs. Slovenská republika (č. 2) sťažnosti č. 55792/2035253/21 a 41955/22, ktorým rozhodol, že podrobovanie väzňa dôkladnými prehliadkami, ktoré spočívajú okrem iného v tom, že väzeň sa musí vyzliecť donaha a v priebehu tejto osobnej prehliadky spraviť nahý drep je ponižujúce zaobchádzanie, a teda je v rozpore s čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a za porušenie čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznal sťažovateľovi nemajetkovú ujmu vo výške 20.000 eur. Žalobca v tejto súvislosti zdôraznil, že sám bol objektom osobných prehliadok, pri ktorých sa musel vyzliecť donaha a nielen spraviť drep, ale bol podrobený opakovanej kontrole análneho otvoru, bol podrobovaný popísaným osobným prehliadkam v čase, keď bol vo väzbe, teda aj v jeho prípade platila zásada prezumpcie nevinoty. Vzhľadom k tomu, že popísané osobné prehliadky počas väzby boli opakované, žalobca to pociťoval ako svojvoľné opatrenia zo strany väznice, ktorých sa stal obeťou.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami produkovanými stranami sporu a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

6. Žalobca zotrval na všetkých skutkových okolnostiach tak, ako ich opísal v podanej žalobe. Uviedol, že sám pociťuje neuveriteľný zásah do osobnostných práv, hlavne do práva priznaného čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 16 ods. 2 Ústavy SR to, čo sa v slovenských väzniciach deje. Vo väznici v ÚVV v Banskej Bystrici bol mučený tým, že najmenej od polovice decembra 2020 mu bol odopieraný nerušený spánok, najmenej raz za hodinu bol budený zvukom a svetlom, bol stále v ťažkej spánkovej deprivácii a nevyklučuje, že to bolo aj častejšie, pretože v čase od 29.12.2020 do 02.03.2021 bol asi osemkrát predvádzaný z väznice jednak na pracovisko NAKA v Žiline, jednak na Špecializovaný trestný súd v Banskej Bystrici a na Úrad špeciálnej prokuratúry v Pezinku. Ponižujúce správanie zo strany príslušníkov väznice sa odohráva takým spôsobom, že asi sedem či osem zakuklených členov väzenskej stráže prišlo do cely, musel z cely odísť, presunúť do vedľajšej cely, kde musel sa povyzliekať donaha, spraviť nahý drep a znovu ho príslušník prezeral takým spôsobom, že mu pozeral do análneho otvoru, musel dvíhať päty a podobné veci. V tomto prípade nešlo o žiadne ani predvádzanie mimo útvaru ani príchod z procesných úkonov na útvar. Celý tento úkon bol sprevádzaný krikom bez toho, že by sa niekto len pol slovom zmienil o tom, čo sa deje. Asi od polovice decembra nastalo to mučenie tým, že mu bol odopieraný nerušený spánok a dostal sa do takého stavu spánkovej deprivácie, že nevedel jednoducho nič o svete. Vianoce, nový rok, Silvester trávil tak, že ani nevedel, čo sa okolo neho deje. Taktiež boli vyhrážky zo strany orgánov činných v trestnom konaní 29.12.2020, po výsluchu sa mu príslušník polície vyhrážal tým, že rozšíria legalizáciu príjmu z trestnej činnosti, obvinia členov jeho rodiny minimálne z podielníctva, dajú organizovanú skupinu a pod. Kontinuálne to prechádzalo do vyhrážania 07.01.2021, kedy pod zámenkou údajného nazretia do vyšetrovacieho spisu bol predvedený na pracovisko NAKA do Žiliny, kde policajť pokračoval vo vyhrážkach a takto to pokračovalo pri každom predvádzaní až do 02.03.2021. Jeho údajné priznanie z 22.01.2021 bolo v stave ťažkej spánkovej deprivácie a pod ťarchou vyhrážok zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Ani v jednom prípade mu nebolo oznámené, z akých dôvodov je spútaný, z akých dôvodov je spútaný cez opasok a z akého dôvodu je použitá predvádzacia retiazka. Takto predvádzaný bol trikrát, a to v decembri 2020, 17.02.2021 a 03.03.2021. Príšerné to bolo hlavne pri predvádzaní na Úrad špeciálnej prokuratúry dňa 17.02.2021, keď musel sedieť celou cestou do Pezinka a okolo neho sedelo asi šesť či sedem príslušníkov ZVJS vyzbrojených zbraňami a mal na sebe rúško a počas tej 200 km cesty tam a naspäť nemohol zodvihnúť ani ruky k tvári, aby si mohol upraviť rúško, ktoré mu zarezávalo do očí, takže v takejto pozícii bol predvádzaný bez akéhokoľvek vysvetlenia. V cele dokázal odrátavať hodiny v noci tým, ako bol sústavne budený, ak sa mu vôbec podarilo zaspáť, skôr si myslí, že nikdy ani nespál. Uviedol prípad, keď mu nebol umožnený nerušený spánok, tak počul ako prichádzajú nejakí traja, štyria muži, otvorili dvere cely, začali sa rozprávať tlmeným hlasom a počul ako sa nejaký pýta, to je ten, tak niečo si povedali a začali sa hurónsky smiať. Je to neuveriteľný a príšerný zážitok a odmietanie nerušeného spánku je klasická forma mučenia. Zákon garantuje obvinenému nerušený, nepretržitý osemhodinový spánok a pri výkone služby je príslušník zboru povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby ako sebe svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s výkonom služby vznikla osobe bezdôvodná ujma a prípadne zásah do jeho práv a slobôd prekročiť mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného výkonom

väzby. Vrátil sa z väzby v takom stave, že v podstate nevedel sa zorientovať a nevedel riešiť bežné životné situácie a dostalo sa to do takého štádia, že musel vyhľadať odbornú psychiatrickú liečbu.

7. Žalovaný zotrval na svojich písomných vyjadreniach. Na doplnenie uviedol, že samotné subjektívne tvrdenia automaticky neznamenajú preukázanie nesprávneho úradného postupu, teda postupu v rozpore so zákonom, prípadne so zákonmi a jeho jednotlivými ustanoveniami. Žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody podľa osobitného právneho predpisu a nedisponuje titulom, na základe ktorého by si mohol uplatniť nárok na náhradu škody. Zotráva na tom, že žalobca uzatvoril dohodu o vine a treste a vo vzťahu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobca túto ujmu v požadovanej výške nepreukázal a neunesol dôkazné bremeno. Žalovaný v doplnení čl. 118 predložil dôkazy, na ktoré žalovaný vo vyjadreniach poukazoval, že príslušníci ZVJS postupovali pri predvádzaní žalobcu v dňoch 14.12.2020, 3.03.2021 a 17.02.2021; pri vykonávaní osobnej prehliadky; pri vykonávaní kontrol v nočných hodinách s prerušovaním spánku správne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi v tejto súvislosti predložil rozkaz č. 22/2014 o režimovej činnosti v znení rozkazu RGR č. 15/2015 k „výkonu väzby“ a „výkonu trestu odňatia slobody“, ktorého účelom je v ZVJS stanoviť systém, organizáciu a prostriedky režimovej činnosti v ústavoch; Stanovisko ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica zo dňa 10.08.2023 (č. 16225/2023/141 - vykonávanie osobných prehliadok počas pobytu žalobcu na cele), stanovisko ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica zo dňa 2.10.2023 (č. 166559/2023/141 zaradenie do rizikovej skupiny) a GR ZVJS zo dňa 10.08.2023 vo veci uplatneného nároku na náhradu škody žalobcu (nesprávnym úradným postupom príslušníkov ZVJS, ktoré spočívalo v údajnom nesplnení zákonných podmienok na použitie donucovacích prostriedkov – predvádzacie retiazky, putá a spúťavací opasok) pri predvádzaní na súd a prokuratúru; dodatky k dennému rozkazu riaditeľa ÚVV a ÚVTOS zo dňa 14.12.2020, 3.03.2021, 17.02.2021, v rámci ktorých bolo riaditeľom ústavu schválené použitie donucovacích prostriedkov PO - putá so spúťavacím opaskom, ZP - zvýšená pozornosť. Pri posúdení použitia donucovacích prostriedkov sa prihliada najmä na závažnosť trestnej činnosti, fyzickú zdatnosť, zdravotný stav, poznatky preventívno-bezpečnostného charakteru a správanie väznenej osoby. Záznam z pozorovania zo dňa 11.01.2021 a z pohovoru zo dňa 11.01.2021 (zaradenie do zoznamu rizikových osôb), rozkaz ministra spravodlivosti č. 16/2015 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými, rozkaz ministra spravodlivosti č. 2/2014 o zabezpečovaní ochrany ZVJS vrátane dodatkov č. 13/2016 a č. 6/2018 účinný počas výkonu väzby žalobcu; smernica č. ÚVV a ÚVTOS-smer-5/2020 na výkon režimovej činnosti

8. Žalobca v priebehu konania uviedol, že v súvislosti s predloženými listinnými dôkazmi žalovanou stranou a vyjadrení ÚVVV Banská Bystrica sa dozvedel časť informácií, ktoré mal mať sprístupnené už počas jeho výkonu väzby. Pokiaľ bol viackrát podrobený dôkladnej osobnej prehliadke vo vyjadrení nie je zmienka o tom, koľkokrát reálne bol tejto dôkladnej osobnej prehliadke podrobený a ústav nevie počas pobytu na cele zaujať kvalifikované stanovisko a teda predpoklad svojoľnosti takýchto dôkladných osobných prehliadok je naplnený, pretože ústav neeviduje žiaden záznam o tom, že sa takáto prehliadka vykonala. Je nezistiteľné, koľkokrát bol podrobený dôkladnej osobnej prehliadke a zjavne ÚVV s takými konkrétnymi údajmi nedisponuje. V čase od 29.12.2020 do 03.03.2021 bol 10-krát pred vykonávaním eskorty, teda 10-krát bol predvádzaný, bol podrobený dôkladnej osobnej prehliadke aj pri návrate z eskorty a jedenkrát pri prijatí do výkonu väzby a 12-krát pri prepustení z väzby. Čiže, pokiaľ ide o frekvenciu za dva mesiace bol celkom 22-krát podrobený dôkladnej osobnej prehliadke. Teda poukazuje na to, že smernice Európskeho parlamentu a Rady 2016/343 na predvádzanie obvinených s použitím pút, prípadne iných donucovacích prostriedkov bez preukázateľne existujúcich dôvodov je v rozpore s princípom prezumpcie nevinoty. Taktiež spôsob, ktorý namietá a ktorý považuje za rozporný s čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv je spôsob, akým sa od polovice decembra zaobchádzalo s ním na cele, keď mu doslova bránili v spánku v rozpore s jeho právom, ktoré je priznané právnym poriadkom, podľa ktorého každý obvinený má právo na nerušený spánok (§ 15 zákona 221/2006 Z. z.). K samotnému odopieraniu nerušeného spánku považoval za potrebné zdôrazniť, že ak najmenej raz za hodinu vás zobudia jednak zvukom, a jednak rozsvietením svetla, dostávajú vás do stavu spánkovej deprivácie, depresie, extrémneho stresu a na takýto postup nebol žiaden legitímny a hlavne rozumný dôvod. V prípade, ak je aj obvinený zaradený do tej rizikovej skupiny 1, tak existuje v tomto právnom predpise ďalšie ustanovenie, v ktorom sa uvádza, že pravidla pri zaradení do tejto rizikovej skupiny obvinený nie je sám na cele. On bol sám na cele od polovice decembra 2020 až do prepustenia výkonu z väzby 03.03.2021, čiže jednoducho, ten skutkový stav si vzájomne odporuje. Taktiež mu nebola poskytnutá žiadna informácia prečo je budený každú hodinu v noci a nešlo len o krátkodobé osvetlenie v nočných hodinách, ale pokiaľ nereagoval pohybom, tak príslušník ZVJS svietil v tej miestnosti, pretože

inak by to nemalo význam. Bránenie v spánku patrí medzi techniky nazývané aj ako dezorientačné alebo zmyslové deprivácie. Táto technika bola používaná v jeho prípade premyslene a dlhú dobu – dva a pol mesiaca a spôsobila mu prinajmenšom značné fyzické a morálne utrpenie. Jej dôsledkom bola akútna psychická porucha, na ktorú poukazoval aj pri úkonoch orgánov činných v trestnom konaní, vyvolala u neho pocity strachu, úzkosti, menejcennosti, táto technika ho ponížila, potupila a dosiahla svoj cieľ, úplne zlomila jeho psychickú odolnosť, výsledkom čoho bola strata reality v jeho obhajobe. Jeho prioritou sa stalo prepustenie z väzby, aby sa zbavil ponižovania, mučenia, spánkovej deprivácie aj za cenu čiastočného falošného priznania. Je plne na úvahu nestranného súdu či popísané techniky sú ponižujúce a neľudským zaobchádzaním alebo už dosahujú úroveň mučenia. Čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd absolútne zakazuje mučenie, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie. Rovnako tak Ústava SR v čl. 16 ods. 2, ako i dohovor proti mučeniu a inému krutému neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, ktorý bol dojednaný 10.12.1984 v New Yorku. Väzba mala na neho negatívne dôsledky na jeho zdravotný stav a preložil v akých intervaloch sa zúčastňuje odbornej liečby.

9. V rámci záverečného zhrnutia žalobca uviedol, že tak, ako odsúdený G., rovnako sám otvára určitú „Pandorinu skrinku“, aby sa konečne zlepšili podmienky vo väzbe pre ľudí, ktorí nie sú odsúdení, sú z pohľadu zákona nevinní a také zaobchádzanie, ktoré zažil za situácie, keď platí ústavný princíp prezumpcie neviny, keď ani v jednom prípade nebolo preukázané, že predstavoval akékoľvek bezpečnostné riziko, si myslí, že v právnom štáte si zasluhuje odsúdenie. Mal na výber – buď zostanem mlčať ako drvivá väčšina tých, ktorí majú takéto skúsenosti alebo sa ozve aspoň tým spôsobom, že sa bude domáhať spravodlivosti na všeobecnom súde. To, čo zažil, je vlastne opakovaním toho, čo existuje. Je toho názoru, že k porušeniu čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd a čl. 16 ods. 2 Ústavy SR popísanými skutkovými okolnosťami došlo. Ide o špecifickosť zásahu do osobnostných práv, pretože tieto zásahy sa neodohrávajú verejne, ale odohrávajú sa v uzavretom priestore, ale ten dopad na psychiku poškodeného je často oveľa väčší, ako je tomu v prípade, aj sa o niekom napíše, že je alkoholik a v skutočnosti to pravda nie je. Po prepustení z väzby bol zmätený z toho, čo zažil, čo sa vlastne stalo tak potom vyhľadal odbornú lekársku pomoc u ambulantnej psychiatričky, ktorú navštevuje i v súčasnosti. Jeho skutkové tvrdenia vyvrátené neboli, otázka právneho posúdenia je plne v kompetencii súdu a navrhuje preto súdu, aby vyhovel žalobe a priznal trovy konania.

10. Žalovaný zotrval na svojich vyjadreniach. Má zato, že príslušníci ZVJS postupovali v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi. Subjektívne tvrdenia žalobcu nepreukázali rozpore v konaní príslušníkov ZVJS nielen s právnymi predpismi, ale aj predloženými listinnými dôkazmi, na ktoré žalovaná v celom rozsahu odkazuje. V rámci záverečného zhrnutia uviedol, že podstatou konania je uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona 514/2003 Z. z. a zotrváva na tom, že zo strany žalobcu už nebola splnená prvá základná podmienka, a to preukázanie nesprávneho úradného postupu príslušníkov ZVJS tak, ako to bolo špecifikované v žalobnom návrhu, keď podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal konanie v rozpore s jednotlivými právnymi predpismi. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy udáva, že táto nevzniká automaticky, ale v konaní podľa tohto zákona žalobcu zaťažuje okrem bremena tvrdenia aj dôkazné bremeno. Žalovaný má zato, že žalobca nielenže nespĺnil už prvý základný predpoklad, ale nepreukázal ani vznik a výšku požadovanej nemajetkovej ujmy, pričom výšku považuje za neprimeranú, a to nielen s odkazom na § 13 ods. 4, ale aj s poukazom na skutkové okolnosti trestného konania, ktoré bolo voči žalobcovi vedené. Pokiaľ ide o tvrdenia preukazovania náhrady nemajetkovej ujmy nejakými zdravotnými ťažkosťami, žalovaný už vo svojom písomnom vyjadrení poukazoval na rozdiel pri uplatňovaní náhrady nemajetkovej ujmy podľa tohto zákona a osobitným nárokom, ktorý predstavuje škodu na zdraví, ktorá sa uplatňuje podľa osobitného právneho predpisu. Žalovaný má zato, že žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie podmienok podľa tohto zákona, aby bol úspešný v tomto konaní, a preto navrhuje súdu, aby žalobu v celom rozsahu zamietol. V prípade úspechu si uplatňuje trovy konania.

11. Z listín predložených žalobcom podaním zo dňa 13.03.2023, 12.04.2023, 01.06.2023 a 19.06.2023 (čl. 10,11,13,15) vyplýva, že žalobca podaním žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatňuje formou náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom ZVJS pri predvádzaní dňa 14.12.2020, 03.03.2021 a 17.02.2021 a to použitím donucovacích prostriedkov pri predvádzaní na jednotlivé úkony v rámci trestného konania bez splnenia zákonných podmienok a to ani z preventívnych dôvodov a nie je mu známe žiadne rozhodnutie riaditeľa ústavu alebo nim určeného pracovníka zboru, ktorým by bolo rozhodnuté o použití donucovacích

prostriedkov pri jeho predvádzaní; v čase výkonu väzby bol 3-krát podrobený osobnej prehliadke a namieta spôsob jej vykonávania; počas výkonu väzby od 17.09.2020 do 3.03.2021 ako i samotná väzba boli psychickým násilím v okolnostiach vytvorených orgánmi činnými v prípravnom konaní a súdmi, kontrola v nočných hodinách s prerušovaním spánku v časovom intervale 15-30 minút cez noc, čo zvyšovalo spánkovú depriváciu, depresiu a stres a dôvody týchto kontrol mu žiadnym spôsobom vysvetlené neboli a ich účel je doteraz neznámy.

12. Žalovaný listom zo dňa 7.09.2023 č. 13985/2023/141 (čl. 12), listom zo dňa 30.10.2023 č. S-MSSR-005376/2023 (čl. 14), listom zo dňa 14.11.2023 S-MSSR-007536/2023 (čl. 22) k žiadosťam oznámil žalobcovi výsledok predbežného prerokovania uplatnených nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a žiadosťam nebolo vyhovené a boli posúdené ako nedôvodné (nedošlo k preukázaniu nesprávneho úradného postupu ako kvalifikovaného titulu pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, osobné prehliadky, donucovacie prostriedky boli aplikované v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami § 13b ods. 2 a ods. 6, § 31 ods. 1 písm. b), d), e) a § 31 ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. o ZVJS ako i rozkazu ministra spravodlivosti č. 2/2014 o zabezpečovaní ochrany ZVJS ako i internými predpismi Generálneho riaditeľa ZVJS, ako i zaradenie ústavným psychológom dňa 11.01.2021 do zoznamu rizikových osôb – skupina č. 1 s opatreniami zvýšená pozornosť, sledovať adaptáciu na podmienky výkonu väzby, kontrola min. 1x za 60 minút, v zozname žalobca zaradený až do prepustenia z výkonu väzby t.j. 3.03.2021.

13. Z obsahu stanoviska predloženého GR ZVJS Bratislava zo dňa 12.06.2023 (čl. 129) k predbežnému prerokovaniu nároku vyplýva, že výkon väzby u žalobcu bol od 17.09.2020 do 3.03.2021 a mimo ústavu bol žalobca predvedený v dňoch 14.12.2020, 03.03.2021 na Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica a dňa 17.02.2021 na Úrad špeciálnej generálnej prokuratúry SR. Počas uvedených predvedení boli použité donucovacie prostriedky (§ 31 ods. 1 písm. b), d), e) zákona č. 4/2001 Z. z. a v súlade s rozkazom ministra spravodlivosti č. 2/2014 o zabezpečovaní ochrany ZVJS a ich použitie pred eskortovaním obvineného alebo odsúdeného určí na návrh vedúceho oddelenia ochrany riaditeľ ústavu, pričom dodatkom k denným rozkazom bolo aj vykonané. Záznamy z dodatkov k dennému rozkazu riaditeľa zo dňa 14.12.2020, 17.02.2021 a 3.03.2021 s popisom sú súčasťou spisu čl. 127-128.

14. Z obsahu stanoviska predloženého ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica zo dňa 10.08.2023 (čl. 130) vyplýva, že žalobca sa nachádzal v ÚVV Banská Bystrica vo výkone väzby v období od 17.09.2020 do 03.03.2021. Počas výkonu väzby bol žiadateľ viackrát podrobený dôkladnej osobnej prehliadke, ktorá je preventívno-bezpečnostným opatrením (podľa § 13b ods. 2, 6 zákona č. 4/2001 Z. z.) a dôkladná osobná prehliadka sa podľa § 41 ods. 1 písm. a) rozkazu ministra spravodlivosti č. 2/2014 o zabezpečovaní ochrany ZVJS vykonáva pri prijatí obvineného do výkonu väzby a pred jeho prepustením z výkonu väzby a podľa § 41 ods. 1 písm. e) RMS č. 2/2014 pred vykonaním eskorty na konanie na súde alebo na konanie na prokuratúre.

15. Z obsahu stanoviska predloženého ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica zo dňa 02.10.2023 (čl. 131) vyplýva, že žalobca sa nachádzal v ÚVV Banská Bystrica vo výkone väzby v období od 17.09.2020 do 03.03.2021. V dňoch 27.10.200, 3.11.2020 a 24.11.2020 vykonal so žalobcom pohovory ústavný psychológ počas ktorých ohľadne aktuálneho prežívania súčasnej situácie udával okrem iného aj problémy so spánkom, ďalší pohovor dňa 11.01.2021, počas ktorého zistil zhoršenie psychického stavu, badateľné spomalenie psychomotoriky, zanedbanie vzhľadu a hygieny, poruchy spánku a dňa 11.01.2021 bol na návrh ústavného psychológa žalobca zaradený do zoznamu rizikových osôb, riziková skupina č. 1 s opatreniami: zvýšená pozornosť – sledovanosť adaptáciu na podmienky výkonu väzby, kontrola minimálne jedenkrát za 60 minút, akékoľvek negatívne prejavy resp. zmeny v správaní ihneď hlásiť nadriadeným. Dňa 11.01.2021 požiadal žalobca o vyšetrenie psychiatrom.

16. Uvedené skutočnosti vyplývajú i zo žalobcom predložených záznamov psychologickkej služby - intervencia v období 27.10.2020, 3.11.2020, 24.11.2020, 11.01.2021, 23.02.2021 a 1.03.2021 (čl. 52) kedy bol poskytnutý abreaktívny pohovor ohľadne prežívania súčasnej situácie, voľný pohovor ohľadom podmienok väzby a iných okolností, počas pohovoru komunikuje spontánne, s prevahou racionálneho uvažovania, nálada je subdepresívna v súlade s aktuálnym prežívaním, udáva mierne problémy so spánkom, stravovanie bez výraznejších problémov, na vychádzky zvykne chodiť, s rodinou je v pravidelnom telefonickom kontakte. Pohovor dňa 24.11.2020 na podnet SRR pre zhoršenie psychického stavu s písomným súhlasom obvineného, kedy pri pohovore reaguje adekvátne a pomerne

razantne, nie je vysporiadaný s okolnosťami uväznenia, zatiaľ nastavený na hľadanie riešenia aj za pomoci rodiny a advokátov. Dňa 11.01.2021 pohovor na žiadosť obvineného, ktorý udáva zhoršovanie svojho psychického stavu, objektívne je badateľné spomalenie psychomotoriky, smutnejšia nálada, ktorá je neodkloniteľná, zanedbanie vzhľadu a hygieny, sám udáva ranné pesimá, má poruchy spánku a stravovania, prítomná je aj porucha vôle, zvýšená únava a slabosť, kontakt s rodinou udržiava. Intervenciu - psychologickú službu dňa 23.02.2021 a dňa 1.03.2021 na podnet SRR žalobca odmietol, čo potvrdil svojím podpisom.

17. Z listinných dôkazov predložených žalobcom je nepochybné keďže sa žalobca v tomto čase nachádzal v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, sudca pre prípravné konanie vo veci 1Tp5/2020 žiadal o predvedenie dňa 14.12.2020 na výsluch na Špecializovaný trestný súd pracovisko Banská Bystrica a žalobca bol príslušníkmi ÚVV a ÚVTOS na termín výsluchu eskortovaný. Tiež samosudca vo veci 13T/2/2021 na deň 3.03.2021 na verejné zasadnutie konané na Špecializovanom trestnom súde pracovisko Banská Bystrica žiadal o predvedenie obvineného žalobcu a na uvedené konanie bol žalobca príslušníkmi eskortovaný. Tiež prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR vo veci trestného konania žiadal o predvedenie mimo ústav vo veci VII/1Gv12/21-1000-10 dňa 17.02.2021 na Úrad špeciálnej prokuratúry GP SR Pezinok za účelom konania o dohode o vine a treste (č.l. 218 a 219).

18. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

19. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

20. Podľa § 9 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje výkon právomoci orgánom verejnej moci, pri ktorom dôjde k porušeniu právnou normou ustanoveného predpísaného postupu alebo k porušeniu účelu, ku ktorému postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci smeruje. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

21. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutí o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

22. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody; alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

23. Podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška

nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

24. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

25. V konaní bolo nesporné, že žalobca v čase od 14.09.2020 do 03.03.2021 bol vo väzbe, ktorú od 17.09.2020 vykonával v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica. Podstatou argumentácie obsiahnutej v žalobe je tvrdenie žalobcu o neoprávnenom zásahu do jeho ľudských práv a základných slobôd nesprávnym úradným postupom príslušníkov ZVJS pri predvádzaní na Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, dňa 14.12.2020 vo veci vedenej pod sp. zn. XXX/X/XXXX a dňa 03.03.2021 vo veci vedenej pod sp. zn. 13T/2/2021 a na Úrad špeciálnej prokuratúry GP SR dňa 17.02.2021 vo veci č. VII/1Gv12/21/1000, kedy neboli splnené žiadne zákonné podmienky použiť donucovacie prostriedky pri jeho predvádzaní, tiež úradným postupom príslušníkov ZVJS pri vykonávaní osobnej prehliadky, ako i vykonávaní kontrol v nočných hodinách s prerušením spánku s popisom podmienok výkonu jeho väzby, bol dlhodobo vystavený spánkovej deprivácii, čo hodnotí ako psychické a fyzické utrpenie subsumovateľné pod pojem mučenia v zmysle čl. 3 dohovoru. Žalobca teda namieta spôsob vykonávania jeho transportu na výsluch, namieta nevyhovujúce podmienky a nevhodné zaobchádzanie v súvislosti s obmedzením osobnej počas väzby, kedy sa podrobil bez odôvodnenia osobným prehliadkam.

26. Spornou skutočnosťou, od ktorej bolo potrebné posúdenie otázky nemajetkovej ujmy je to, či skutočne došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany príslušníkov ZVJS, a teda k nesprávnemu postupu v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. tak, ako uvádza žalobca vo svojom návrhu.

27. Zo skutkových zistení vyplynulo, že v čase kedy žalobca sa nachádzal v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, sudca pre prípravné konanie vo veci 1Tp5/2020 žiadal o predvedenie obvineného dňa 14.12.2020 na výsluch, vo veci 13T/2/2021 na deň 3.03.2021 na verejné zasadnutie konané na Špecializovanom trestnom súde pracovisko Banská Bystrica a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR vo veci trestného konania žiadal o predvedenie mimo ústav vo veci VII/1Gv12/21-1000-10 dňa 17.02.2021 na Úrad špeciálnej prokuratúry GP SR Pezinok za účelom konania o dohode o vine a treste a na uvedené konania bol žalobca príslušníkmi ZVJS eskortovaný. Z ustanovení § 31 ods. 2 zákona č. 4/2001 vyplýva, že donucovacie prostriedky podľa ods. 1 okrem iných písm. b), d) a e) (predvádzacie retiazky, putá, spútavací opasok) je príslušník zboru oprávnený použiť ako prostriedky obmedzenia pohybu pri eskortovaní alebo predvádzaní obvineného. O ich použitie vopred rozhodne riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru. Eskortou sa na účely tohto zákona rozumie sprevádzanie a stráženie obvineného alebo odsúdeného spravidla ozbrojeným príslušníkom zboru s cieľom zabrániť ich úteku (§49 ods. 4). Dodatkom k dennému rozkazu riaditeľa ÚVV a ÚVTOS zo dňa 14.12.2020, 17.02.2021 a 3.03.2021 bolo rozhodnuté o použití (putá so spútavacím opaskom, zvýšená pozornosť) donucovacích prostriedkov. Teda postup príslušníkov ZVJS pri predvádzaní obvineného (eskorta) boli podľa názoru súdu legitímnymi úkonmi príslušníkov zboru. Vo vzťahu k samotnému výkonu jeho prevedenia príslušníkmi ÚVV a ÚVTOS kedy žalobca tvrdil, že neboli splnené žiadne zákonné podmienky použiť donucovacie prostriedky pri jeho predvádzaní, žalobca nepredložil žiaden dôkaz, vykonaním ktorého by mohol tento postup súd vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup. Je potrebné zdôrazniť, že nesprávnym úradným postupom sa rozumie porušenie pravidiel pre správanie sa štátneho orgánu pri jeho činnosti a spravidla ide o postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí. Podľa konkrétnych okolností môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci štátneho orgánu, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre správanie sa štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. O "úradný" postup ide vtedy, ak tak postupujú osoby, ktoré plnia úlohy štátneho orgánu, a pokiaľ tento postup slúži výkonu štátnej (verejnej) moci.

28. Žalobca v konaní namieta tiež úradným postupom príslušníkov ZVJS pri vykonávaní osobnej prehliadky, ako i vykonávaní kontrol v nočných hodinách s prerušením spánku s popisom podmienok výkonu jeho väzby, kedy bol dlhodobo vystavený spánkovej deprivácii, čo hodnotí ako psychické

a fyzické utrpenie subsumovateľné pod pojem mučenia v zmysle čl. 3 dohovoru. Popisuje priebeh osobných prehliadok a uvádza, že žalobca ako väzeň nemá byť vystavený ponižujúcim úkonom, ktoré nie sú odôvodnené a nemajú oporu ani v ústave ani v zákone č. 221/2006 Z. z. V konaní žalovaný preukázal a vyplýva to aj zo stanoviska predloženého ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, že dňa 11.01.2021 bol žalobca na návrh ústavného psychológa zaradený do zoznamu rizikových osôb, riziková skupina č. 1 s opatreniami – zvýšená pozornosť, sledovať adaptáciu na podmienky výkonu služby a kontrola minimálne jedenkrát za 60 minút. Podľa § 30 ods. 1 písm. c) zákona č. 211/2006 Z. z. o výkone väzby obvinený je povinný podrobiť sa osobnej prehliadke a umožniť príslušníkom zboru kontrolu svojich osobných vecí. Spôsob výkonu osobnej prehliadky formou dôkladnej osobnej prehliadky obvineného ako i dohľad nad obvineným je stanovený zákonom č. 4/2001 Z. z. a rozkazom ministra spravodlivosti č. 2/2014 o zabezpečovaní ochrany Zborom väzenskej a justičnej stráže v znení účinnom v čase výkonu väzby žalobcom a o ktorých bol žalobca oboznámený v odpovedi žalovaného na jeho žiadosti pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody. Žalobca namieta spôsob vykonávania jeho transportu na výsluch na Špecializovaný trestný súd v Banskej Bystrici v jednotlivých dňoch, keď mal byť počas prevozu spútaný v nevyhovujúcej polohe bez možnosti posunúť si rúško ako i tvrdenia o nevyhovujúcich podmienkach počas väzby (kontrola, škrípanie, osvetľovanie). Je potrebné zdôrazniť, že orgánmi verejnej moci, ktoré sú v zmysle relevantnej právnej úpravy primárne kompetentné zaoberať sa tvrdeniami obvineného o nevyhovujúcich podmienkach a nevhodnom zaobchádzaní v súvislosti s obmedzením osobnej slobody pri zadržaní obvineného a jeho väzbe a preveriť ich opodstatnenosť, sú príslušné zložky väzenskej a justičnej stráže a ministerstvo spravodlivosti SR v zmysle zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže, tiež príslušný prokurátor v zmysle zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle zákona o prokuratúre, pričom nie je tým dotknutá možnosť obvineného uplatniť nárok na náhradu potencionálnej majetkovej a nemajetkovej ujmy prostredníctvom civilnoprávnej ochrany. Pokiaľ ide o namietané nedodržovanie nočného pokoja príslušníkmi zboru, je možné konštatovať, že žalobca mal právo na podanie sťažnosti podľa zákona o zbore v prípade, ak sa domnieval, že boli jeho práva činnosťou príslušníkov zboru porušené. Žalobca ako obvinený túto možnosť nevyužil a až po prepustení z väzby svojimi podaniami v decembri 2023 žiadal cez sprístupnenie zákona o slobodnom prístupe k informáciám tak, ako nepochybné vyplýva z čl. 56 až 61 spisu, ktoré listinné dôkazy produkoval žalobca.

29. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy SR, nikoho nemožno nútiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

30. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

31. Podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestami.

32. Podľa Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2016/343 predvádzanie obvinených s použitím pút, prípadne iných donucovacích prostriedkov bez objektívne preukázateľných dôvodov je v rozpore s princípom prezumpcie neviny.

33. Článok 3 Dohovoru zakotvuje mučenie a neľudské a ponižujúce zaobchádzanie alebo trest v absolútnom zmysle. EŠLP považuje také zaobchádzanie za „neľudské“, ktoré bolo vopred premyslené, aplikované niekoľko hodín v kuse a spôsobilo buď skutočné zranenie tela alebo intenzívne fyzické a duševné utrpenie; zaobchádzanie za „ponižujúce“ v prípadoch, ak v obetiach vyvoláva pocit strachu, úzkosti a menejcennosti, ktoré ich môžu ponižovať. Pri skúmaní, či je určitá forma zaobchádzania ponižujúca v zmysle čl. 3 Dohovoru súd prihliada na to, či je jej cieľom poníženie dotknutej osoby a či, pokiaľ ide o dôsledky, nepriaznivo ovplyvnia jeho osobnosť spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s čl. 3 Dohovoru. Je potrebné brať ohľad aj na kontext okolností prípadu, dĺžka trvania zaobchádzania, jeho fyzické alebo mentálne dôsledky ako i účel, za ktorým bolo žalobcom tvrdené zlé zaobchádzanie spôsobené spoločne s motiváciou na zlé zaobchádzanie. Z nesporného skutkového stavu vyplynulo, že dňa 14.09.2020 bolo vyšetrovateľom NAKA, odbor Stred Banská Bystrica, voči žalobcovi vznesené obvinenie ČVS:B./NKA-ST2-2020 pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona a pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 17.09.2020

sp. zn. 1Tp/5/2020 v spojení s uznesením NS SR zo dňa 13.10.2020 sp. zn. 3Tost/42/2020 bol žalobca vzatý do väzby. O väzbe bolo rozhodované NS SR aj v konaní sp. zn. 4Tost/55/2020. V uvedenej trestnej veci vedenej pod sp. zn. 13T/2/2021 žalobca dňa 17.02.2021 v postavení obvineného uzavrel s prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR dohodu o vine a treste vedenú pod sp. zn. VII/1Gv 12/21/1000-16, ktorá bola rozsudkom ŠTS dňa 03.03.2021 sp. zn. 13T/2/2021 schválená a rozsudok ŠTS zo dňa 03.03.2021 sp. zn. 13T/2/2021 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zákona a zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a ods. 2 Tr. zákona.

34. S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že základná podmienka pre posúdenie nesprávneho úradného postupu príslušníkmi ZVJS v konaní žalobcom tvrdená nebola preukázaná. Bez splnenia tejto podmienky nemožno konštatovať, že konaním príslušníkov ZVJS došlo k porušeniu postupov daných pri výkone ich činnosti. Neľudské, nehumánne a ponižujúce zaobchádzanie príslušníkmi ZVJS, kedy bol prehladávaný, predvádzaný v putách, čo mu spôsobil dosiaľ pretrvávajúcu traumu, v konaní preukázané nebolo.

35. Keďže tento postup súd nevyhodnotil ako nesprávny úradný postup, žalobcovi s týmto postupom uplatnená nemajetková ujma nemohla vzniknúť a nemohla byť teda v konaní preukázaná ani príčinná súvislosť medzi žalobcom namietaným nesprávnym úradným postupom a uplatnenou nemajetkovou ujmu. Žalobcom označený postup by mohol byť považovaný za objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach žalobcu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. iba za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

36. Žalobca, ktorý sa na základe žaloby domáhal odškodnenia podľa zákona č. 514/2003 Z. z., bol povinný nielen tvrdiť ale preukázať nesprávny úradný postup, vznik jeho nemajetkovej ujmy a príčinnú súvislosť medzi nimi. Súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mal byť žalobca dôkazného bremena zbavený a žalovaného by mala zaťažovať povinnosť preukazovať, že žalobcovi nespôsobil nejakým nesprávnym úradným postupom nemajetkovú ujmu. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. I. ÚS 24/2019 zo dňa 09.06.2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení ÚS SR pod č. 20/2020, zaujal jednoznačný právny názor, keď uviedol, že „civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha“. Aj z uvedeného je zrejmé, že žalobca bol povinný preukazovať skutočnosti podporujúce ním uplatnený nárok a žalovaný zase skutočnosti, ktoré žalobcom uplatnený nárok vylučujú, t.j. že nárok žalobcu neobstojí.

37. Žalobca nesplnil už prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, keď v konaní o náhradu škody nepreukázal nesprávny úradný postup príslušníkov ZVJS, od ktorého odvodzoval ním uplatnený nárok a preto súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Pre nastúpenie zodpovednosti štátu za škodu, prípadne nemajetkovú ujmu sa vyžaduje súčasné naplnenie všetkých vymenovaných podmienok (1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou), teda zodpovednosť štátu nenastáva, ak nedošlo k naplneniu niektorej z nich. Keďže všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu musia byť splnené kumulatívne a vzhľadom na nesplnenie prvej základnej podmienky súd považoval za nadbytočné a nevhodné vyjadrovať sa podrobnejšie k splneniu ďalších podmienok vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V prípade nemajetkovej ujmy musí byť navyše zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce. V danej veci žalobca neprodukoval rozhodujúce skutkové tvrdenia vzťahujúce sa k nemajetkovej ujme, ktorá mu mala nesprávnym úradným postupom vzniknúť t.j. ujma v osobnostnej sfére žalobcu v konaní nebola preukázaná, tak o samotnej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a ujmu, ktoré preukázané neboli, nemožno ani uvažovať.

38. Vo vzťahu k ostatným námietkam žalobcu súd uvádza, že už podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať tak odpoveď

na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (rozhodnutie ÚS SR sp.zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09).

39. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko žalobu v celom rozsahu zamietol, žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

40. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).